

**สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1**
**Academic administration competencies of educational institution
administrators, Songkhla primary educational service area office 1**

วรัชญ์ แก้วบพิตร
Waratchaya Kaewbophit
ตริภูมิษฐ์ ตริตริศวร
Tripumin Tritrishual
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University
e-mail: waratchaya.kae026@hu.ac.th

Received: 22 March 2024; Revised: 30 April 2024; Accepted: 30 August 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 (2) เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน ขนาดโรงเรียน และวุฒิการศึกษา (3) รวบรวมข้อเสนอแนะสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 285 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิแบบเป็นสัดส่วนโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.988 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบค่าที-เทส และการทดสอบค่าเอฟ-เทส ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิแตกต่างกัน มีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โดยรวมแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกันและขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน (3) ข้อเสนอแนะที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการวิจัย ควรมีการทำความเข้าใจ จัดอบรมเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาความรู้ให้ครูนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: สมรรถนะ, การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research is to (1) Study the academic administration competencies of school administrators under the Songkhla Primary Educational Service Area Office, Area 1 (2) Compare the academic administration competencies of school administrators under the Songkhla Primary Educational Service Area Office. Zone 1 is classified according to teaching experience, school size, and educational background. (3) Gather recommendations for academic administration competencies of administrators. The sample consisted of 285 teachers using a stratified proportional random sampling method using simple random sampling with no returns. Use as a questionnaire as the 5-level rating scale has an IOC value of .67 or higher and the overall reliability is 0.988. Statistics to analyze data is t-test and f-test. The research results found that Academic administration competencies of educational institution administrators Overall and each aspect is at a high level. The results of the comparison of academic administration competencies found that administrators of educational institutions with different degrees differed. There are different academic administration competencies. Administrators with different experiences and school sizes There is no difference in academic administration competencies. Suggestions towards academic administration competencies of educational institution administrators Development of school curriculum and research There should be an understanding. Organize training for educational institution administrators to develop knowledge for teachers to use in solving teaching problems, improving and developing the quality of teaching and learning to be effective.

Keywords: Ability, academic administration, educational institution

บทนำ

การศึกษาถือได้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 คือ คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสุข มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 39 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปไปยังสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะจัดการงานเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพโดยที่งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน หัวใจหลักในการบริหารสถานศึกษาคืองานวิชาการ ซึ่งมีความสำคัญและเป็นงานหลักของสถานศึกษา สมิต และคณะ (Smith. et al, อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

การบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จจะต้องมีการวางแผนงานวิชาการโดยมีการดำเนินงานวางแผน การจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งได้สอดคล้องกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548)

ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญยิ่งต่อองค์กรในการที่จะทำให้บรรลุถึงความสำเร็จในการบริหารงาน ที่จะขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยเกิดความร่วมมือกันในการนำองค์กรประสบความสำเร็จ โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการพัฒนา และจะต้องมีคุณธรรมในการบริหาร สำหรับการบริหารงานในสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวนั้นขึ้นอยู่กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภายใต้กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเพื่อให้การนำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการบริหารจัดการที่รอบรู้ รอบคอบ และเชี่ยวชาญ ลักษณะการบริหารงานต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กร ควรมีความรู้ทางด้านวิชาการดำเนินการจัดการศึกษาแก่เด็ก เยาวชน ให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ขององค์กร เป็นผู้นำในองค์กร มีหน้าที่แนะนำ สั่งสอนบุคลากร ร่วมเป็นกำลังใจให้ลูกน้อง ริเริ่ม ปรับปรุงและพัฒนาองค์กร ตลอดจนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ (ภิญโญ สาร, 2546)

ในการบริหารโรงเรียนนั้นสมรรถนะของผู้บริหารจึงเป็นดัชนีชี้บ่งความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารที่มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาจะช่วยให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารจึงเป็นเสาหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงานผู้ได้บังคับบัญชาและผลงานอันเป็นส่วนรวม บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอันมากในขณะเดียวกันการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ มีเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

จากสภาพปัญหาคุณภาพดังกล่าวประกอบกับผู้วิจัยมีหน้าที่โดยตรงในการให้ความรู้แก่นักเรียน จัดกระบวนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาและใช้บริหารวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญในการควบคุม กำกับ ดูแลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา และเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อไป ดังนั้นจึงสนใจศึกษาเรื่องดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน ขนาดโรงเรียน และวุฒิการศึกษา

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะงานวิชาการของผู้บริหาร ปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีจำนวนประชากร 1,158 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 1, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างถึงใน วิภา แซ่อึ้ง, 2559) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีแบบไม่ใส่คืน (Simple without Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองเพื่อสอบถามความคิดเห็นจากครูในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานด้านวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสมรรถนะในการ บริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของสำนักงานมาตรฐานวิชาชีพสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สมรรถนะทั้ง 4 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับสมรรถนะการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยมีหลักเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของลิเคิร์ต (Likert's) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อทราบ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะในการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) หากได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์การ พิจารณา และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ซึ่งทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.988 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ถึง

ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที-เทส (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ-เทส (F-test)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1) ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยการหาค่า IOC (Index of Congruence)

1.2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2) สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1. การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples) สำหรับเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ จำแนกวุฒิการศึกษา

3.2) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มขึ้นไป ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนรายกลุ่ม (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) สำหรับเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา และหากพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe'

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต1โดยภาพรวมและรายด้าน

สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ	(n=285)		
	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล

337 สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.39	.41	มาก
2.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.47	.43	มาก
3.ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.42	.48	มาก
4. ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.40	.47	มาก
รวม	4.42	.36	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ($\bar{x} = 4.47$) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.42$) รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ($\bar{x} = 4.40$) และสุดท้ายด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ($\bar{x} = 4.39$)

2. เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

(n=285)

สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.35	0.43	4.48	0.34	2.662	.01**
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.40	0.45	4.65	0.31	5.381	.001***
3. ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้	4.38	0.49	4.54	0.42	2.775	.01
4. ด้านการส่งเสริมการวิจัย	4.37	0.49	4.49	0.40	2.203	.05*
เฉลี่ยรวม	4.37	0.38	4.54	0.27	4.123	.001***

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

***นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมมีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการส่งเสริมการวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

(n=285)

สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.928	0.46	2.77	.06
	ภายในกลุ่ม	282	47.078	0.16		
	รวม	284	48.006			
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.777	0.38	2.10	.12
	ภายในกลุ่ม	282	52.170	0.10		
	รวม	284	52.947			
ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.034	0.01	0.07	.093
	ภายในกลุ่ม	282	65.511	0.23		
	รวม	284	65.545			
ด้านการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.091	0.04	0.20	.81
	ภายในกลุ่ม	282	62.732			
	รวม	284	23.567			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.201	0.10	0.763	.46
	ภายในกลุ่ม	282	37.178	0.13		
	รวม	284	37.379			

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

(n=285)

สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.764	0.38	2.27	.104
	ภายในกลุ่ม	282	47.243	0.16		
	รวม	284	48.006			
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.822	0.41	2.22	.110
	ภายในกลุ่ม	282	52.126	0.18		
	รวม	284	52.947			
ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.180	0.63	2.76	.065
	ภายในกลุ่ม	282	62.643	0.22		
	รวม	284	65.545			
ด้านการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.180	0.09	0.40	.667
	ภายในกลุ่ม	282	62.643			
	รวม	284	62.823			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.558	0.27	2.13	.120
	ภายในกลุ่ม	282	5.325	0.13		
	รวม	284	11.434			

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สมรรถนะการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนก
ตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่
ความสามารถในการบริหารจัดการและจำเป็นต้องนำพาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าท่ามกลางความเจริญทางด้าน
เศรษฐกิจและสังคมที่เติบโตอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันกันสูง ผู้บริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบันจึงต้องมีความ
เป็นผู้นำในการปฏิบัติการกิจที่จะนำโรงเรียนเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดของ
สถานศึกษาและต้องพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพที่น่าเชื่อถือได้ สอดคล้องตามแนวคิดของสำนักมาตรฐาน

วิชาชีพทางการศึกษา (2548) ที่ได้กำหนดสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการ 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการ การเรียนรู้ 2) ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 4) ด้านส่งเสริมให้มี การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาได้มีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญณ์พัชร เพิ่มพูล (2561) ที่ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคใต้ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวรุณยุภา แก้วสมทอง (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2.พบว่า สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การ ศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพวรรณ สุขสำราญ (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขต ราชนครินทร์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขนาดกลางในกลุ่มเครือข่าย 23 สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 1ได้จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่จำแนกตามวุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา สามารถสรุปผลได้ดังนี้

2.1) ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีวุฒิต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งอาจเป็นเพราะสังคมใน ปัจจุบันบุคคลในวงการศึกษาคิดว่าสำคัญกับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การบริหารงานในยุคปัจจุบัน ต้องการผู้บริหารที่มีคุณวุฒิที่เหมาะสมกับตำแหน่งในด้านบริหารโดยเฉพาะในด้านการบริหารงานวิชาการที่ เป็นงานสำคัญถือเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถ เป็นอย่างดี จึงทำให้ผู้บริหารที่มีวุฒิแตกต่างกันมีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ธนวรรณ ทรัพย์วโรบล และวรชัย วิภูอุปโคตร (2562) ที่ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเป็น เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะมียุติการศึกษาใดเมื่อเป็นผู้บริหารสถานศึกษาย่อมต้องพัฒนาตนให้มีขีด ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ให้มีสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการครบทั้ง 4 ด้าน ด้านบริหาร จัดการการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริม ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการ

2.2) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานของครูต่างกัน มีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานแต่ละปีสามารถเรียนรู้และปฏิบัติงานวิชาการของ ผู้บริหาร ผู้บริหารได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูโดยการให้ครูเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ตามโครงการต่างๆ อย่างต่อเนื่องได้ผ่านการอบรมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนสามารถนำมาพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญณ์พัชร เพิ่มพูล (2561) ที่ได้วิจัย เรื่อง สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยภาคใต้ พบว่า ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3) ผู้บริหารปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน สมรรถนะการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนในสถานศึกษาแต่ละขนาดบทบาทหน้าที่และบริบทการทำงานไม่แตกต่างกัน เพราะจากผลสำคัญของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดูแลเอาใจใส่การบริหารงานวิชาการเป็นพิเศษ ซึ่งการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่แต่ละขนาดนั้นมีเป้าหมายที่จะทำให้สถานศึกษา บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จึงทำให้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

สรุป

การวิจัย เรื่องสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มีวุฒิต่างกัน มีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการผู้บริหาร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตอื่น ๆ
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพและคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์ณพัชร เพิ่มพูล. (2561). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ธนาวรรณ ทรัพย์วโรบล และวรชัย วิภูอุปโคตร. (2562). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. 25(1), 49-63.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2553). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริม.
- ไพวรรณ สุขสำราญ. (2560). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดกลางในกลุ่มเครือข่าย 23 สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภิญโญ สาร. (2546). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา. มีเดีย อินเทลลิเจนซ์ เทคโนโลยี.

342 สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

- วรณยูภา แก้วสมทอง. (2560). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญ
วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิภา แซ่อึ้ง. (2559). ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน
กรุงเทพมหานคร. หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์:
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. (2566). ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. เรียกใช้เมื่อ 10 มิถุนายน 2566 จาก
<https://www.ska1.go.th/frontpage>.
- สำนักงานมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. (2548). มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา.